

A
B
C
D
E

Till
Stadsdirektören
Bosse Sundling

Ny organisation för stadsledningskontoret (SLK)

Svar på remiss av förslag

Bakgrund

Stadsledningskontoret (SLK) har skickat ärendet ”Stadsledningskontoret – Förslag till omorganisation” på förvaltningsremiss till stadens samtliga förvaltningar och bolag. Remissvaren ska vara stadsdirektören tillhanda senast den 14 januari 2005. Bakgrunden till förslaget är ett uppdrag från kommunstyrelsen i budget för 2005 att snarast genomföra en omorganisation av SLK. I remissen anges vidare att förslaget i stort överensstämmer med det förslag som fanns med i SPO-utredningen.

Allmänna synpunkter

Det är, enligt socialtjänstförvaltningens bedömning, svårt att behandla ett förslag till tjänstemannaorganisation, vars uppgift är att ge stöd och service till den politiska organisationen, innan den politiska organisationen är fastslagen. Hur den politiska organisationen ska se ut är föremål för översyn i SPO del 3, som ännu inte presenterats. Mot denna bakgrund kan socialtjänstförvaltningen i nuläget endast lämna allmänna principiella synpunkter med utgångspunkt från nu gällande ansvarsfördelning i staden.

Stadens nuvarande politiska organisation bygger på principen om två beslutsnivåer där kommunstyrelsen/kommunfullmäktige ansvarar för de övergripande, strategiska frågorna och med ett långtgående decentraliserat ansvar för stadsdelsnämnder och facknämnder i frågor som rör budget och verksamhet. En given utgångspunkt borde således vara att stadens centrala tjänstemannaorganisation tydligt ska spegla den politiska organisationen och ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och facknämnderna.

Därtill är de förslag som finns i SPO-utredningen och som till stora delar ligger till grund för föreliggande förslag, ännu inte beslutade. Som en följd av SPO-utredningen har dessutom några facknämnder, däribland SotN, varit föremål för översyn under 2004. Resultatet av denna översyn är för närvarande föremål för remissbehandling på stadsdelsnämnder och facknämnder. Socialtjänstförvaltningen menar att beslut i dessa frågor bör tas innan en central tjänstemannaorganisation för SLK formas.

Utredningens förslag tycks utgå från en formaliserad och tämligen statisk politikerroll. Det kommer exempelvis till uttryck i tanken att politiska förslag ska läggas med återhållsamhet och i princip följa stadens tidtabell för budgetarbetet. Vidare att det finns en tydlig och strikt gränsdragning mellan strategiska och operativa politiska frågor. I praktiken tenderar dessa att flyta samman. Socialtjänstförvaltningen ställer sig frågande till utredningens grundläggande synsätt på politikerrollen. Det är tvärtom en rättighet och skyldighet för en förtroendevald att när som helst aktualisera en fråga och lägga förslag om åtgärder. Detta styrs givetvis utifrån händelser i samhället. Tjänstemannaorganisationen måste vara utformad så att den snabbt och effektivt kan svara upp mot de politiska intentionerna.

Förslaget om ny organisation för SLK kan ge intryck av att vara en intern angelägenhet för SLK. Dock påverkar en förändrad organisation av SLK i sin övergripande funktion, direkt eller indirekt socialtjänstförvaltningens verksamheter. Inte minst i de delar som avser stadsövergripande frågor, vilka utreds i särskild ordning. Nedan lämnar socialtjänstförvaltningen synpunkter på dessa förslag.

Synpunkter på förslaget

I utredningen anges att förslaget har grundats på intervjuer med förvaltningschefer och förtroendevalda som genomfördes i samband med SPO-utredningen. Socialtjänstförvaltningen vill i detta sammanhang påpeka att endast ett fåtal personer inom socialtjänstförvaltningen intervjuades av SPO-kansliet och att socialtjänstförvaltningens ledning inte gavs möjlighet att samlat ge någon återkoppling på SPO-utredningens förslag.

Förslaget tar sin utgångspunkt i de förutsättningar som anges för stadens ledning i budget för 2005. Socialtjänstförvaltningen kan konstatera att dessa förutsättningar har kompletterats med uppfattningar och synpunkter som framkommit i olika sammanhang, bl a intervjuer och andra pågående utredningar.

I utredningen föreslås att beredningen av ärenden till KS/KF flyttas från rotlarna till SLK. Detta är enligt socialtjänstförvaltningens bedömning en radikal förändring av beredningsprocessen i Stockholm som innebär att inflytandet över ärendeberedningen i staden förskjuts från de politiska rotlarna under ledning av borgarråd till tjänstemannaorganisationen.

Förslagets analys består av ett antal påståenden som man enligt utredningen konstaterat ”efter att uppdragen i budget ställts mot nuvarande organisation och slutsatser dragits utifrån gjorda intervjuer och olika utredningar”. Här saknas enligt socialtjänstförvaltningens uppfattning en redovisning av de bakomliggande resonemangen, olika ståndpunkter och problematisering, dvs det som ligger till grund för de olika påståendena.

I analysens punkt nr 8 anges att ”Den verksamhetsmässiga kompetensen måste stärkas, t ex inom området socialtjänst...”. Det anges också i utredningen att den föreslagna välfärds- och utbildningsavdelningen ska samordna frågor som bl a rör socialtjänst och omsorgen om funktionshindrade.

För att undvika dubbelarbete och otydlighet vill socialtjänstförvaltningen här framhålla vikten av en tydlig gränsdragning mellan SLK:s ansvar för dessa frågor och det ansvar som enligt nuvarande reglemente åligger SotN och dess förvaltning, dvs att inför behandling i KS/KF bereda stadsövergripande frågor inom socialtjänstområdet. Staben för utredning och projekt inom socialtjänstförvaltningen har idag uppdraget att arbeta med riktlinjer och policier, metod- och verksamhetsutveckling och svarar för utbildning inom områdena socialtjänst och omsorgen om funktionshindrade. Uppdragen ges antingen direkt från politikerna eller efter uttalade önskemål från chefer och handläggare i stadsdelsnämnderna. Socialtjänstförvaltningens stab ansvarar också för ett 15-tal stadsövergripande projekt som avser utveckling inom stadens individ- och familjeomsorg. Projekten drivs inom ramen för Kompetensfonden. Även FoU-enheten ansvarar för ett stort antal projekt inom Kompetensfondens ram.

I utredningen ”Översyn av SotN” behandlas frågan om beredningen av stadsövergripande socialtjänstfrågor och där anges olika modeller för den framtida hanteringen. Som tidigare angivits anser socialtjänstförvaltningen att beslut om denna utredning bör fattas innan SLK:s tjänstemannaorganisation fastställs.

Ett av förslagen i utredningen är att en projektarbetsform ska tillämpas som innebär att projektledare på SLK leder projekt med deltagare från olika förvaltningar. I detta sammanhang vill socialtjänstförvaltningen framhålla vikten av att en sådan arbetsform bedrivs inom tydligt definierade projekt med tydliga mål, ekonomiska resurser och en kompetent ledning som svarar för genomförande, administration och avrapportering. I förslaget anges också att behovet av generalister är större än behovet av experter i en sådan arbetsform. Socialtjänstförvaltningens bestämda uppfattning är att den kommande centrala organisationen måste bemannas med både generalister och specialister på olika verksamhetsområden.

Stadens funktionshindersombudsman är en KS-funktion som tillhör SLK men är detacherad till SotN. Socialtjänstförvaltningen kan konstatera att funktionshindersombudsmannens uppdrag och placering i den nya organisationen inte finns omnämnd i förslaget

Enligt förslaget bildas en stark och samlad ekonomiavdelning genom att delar av nuvarande finansavdelning samt Budget och Utveckling förs samman och bildar en ny enhet med namnet Budget. Förslaget innebär att nuvarande finansavdelning upphör och att den nya budgetenheten hör till ekonomiavdelningen. Både ekonomiavdelningens chef och budgetenhetens chef skall vara opolitiska tjänsteman.

Socialtjänstförvaltningen ser positivt på förslaget. En samlad ekonomiavdelning innebär ett samlat perspektiv på både budget, uppföljning och redovisning. Redovisningen får en starkare koppling till budgetfrågorna vilket stärker möjligheterna till säkrare prognoser och bättre underlag för analyser. Dessutom innebär förslaget att ekonomichefen är opolitiskt tillsatt en större kontinuitet i budgetuppföljningen samt att de controllers som tidigare tillhört finansavdelningen kan fokusera på budget och uppföljning istället för de mer blandande uppgifterna som idag finns på finansavdelningen. Detta stärker kompetensen inom controllergruppen och möjliggör ökad insyn och kunskap om respektive förvaltnings budget.

I den nya organisationen föreslås att organisationen av IT ändras för att bättre kunna ta till vara på IT:s möjligheter. Detta innebär bl a att IT-frågor görs till en ledningsfråga och att ansvaret för systemförvaltande av verksamhetsstödande IT-system knyts konsekvent till verksamhetsansvar och verksamhetsutveckling. Vidare anges som några exempel på viktiga frågor att man ska gå från information till utvecklande av interaktiva tjänster och att man ska utveckla en stadsövergripande gemensam tjänsteportal.

Socialtjänstförvaltningen vill i detta sammanhang uttrycka en oro för en spridning av ansvaret för IT-frågorna på det sätt som föreslås. Tidigare erfarenheter visar att sårbarheten ökar om man sprider ut exempelvis systemenheten eftersom det då blir enstaka personer inom varje verksamhetsområde. Det är således socialtjänstförvaltningens uppfattning att det finns stora vinster med att istället ha en samlad systemenhet som ingår i IT-avdelningen. När de gäller de övriga IT-frågor som lyfts i förslaget kan socialtjänstförvaltningen konstatera att flertalet av dessa, exempelvis tjänsteportal och interaktiva tjänster, har beslutats om i stadens strategi. Socialtjänstförvaltningens principiella uppfattning är att IT-frågorna bör hanteras inom en enhet. Verksamhetsinflytande över IT-frågorna kan tryggas genom konstruktiva samverkansformer mellan verksamhet och teknik.

För informationsavdelningen och personalavdelningen föreslås att dessa ska ligga kvar med i huvudsak samma ansvarsområde som tidigare. När det gäller informationsavdelningen utgår socialtjänstförvaltningen från att den ansvarsfördelning som nu gäller ligger fast i den nya organisationen, dvs att Information Stadshuset ansvarar för den allmänna övergripande informationen till medborgare och anställda och att socialtjänstförvaltningen ansvarar för den övergripande socialtjänst-

informationen, informationen om de egna verksamheterna och den egna informationen i Stockholmsportalen.

Dag Helin

Eddie Friberg